

Na de Tweede Wereldoorlog

Achtergrond - 1 februari 2003

Blokkade Berlijn

Na een conflict over het wel of niet invoeren van een Duitse munteenheid én de uiteindelijke invoering van de D-Mark in de westelijke zones van Berlijn, besluit de Sovjet-Unie uit protest de [toegangswegen naar West-Berlijn](#) te sluiten. De westerse geallieerden kunnen nu West-Berlijn - de stad ligt immers als een 'eiland' in het oostelijke deel van Duitsland - alleen nog maar door de lucht bereiken. De Amerikanen besluiten vervolgens een grootschalige luchtbrug op te zetten om de twee miljoen West-Berlijners te bevoorraden. De Russen blijken uiteindelijk niet bereid om een oorlog om Berlijn te riskeren (ze beschikken op dat moment niet over atoomwapens, zoals de VS) en heffen in mei 1949 de blokkades onverrichter zake op.

Oprichting Bondsrepubliek en Duitse Democratische Republiek

In mei 1949 wordt, na goedkeuring van Engeland, Amerika en Frankrijk, de [Bondsrepubliek Duitsland opgericht](#). De soevereiniteit van de Bondsrepubliek blijft dan overigens nog beperkt: volgens het zogenaamde bezettingsstatuut blijven de geallieerden op een aantal gebieden de uiteindelijke machthebbers. Voorbeelden hiervan zijn het buitenlandse beleid en de veiligheidspolitiek. De Bondsrepubliek mag niet over een eigen leger beschikken en heeft geen ministerie voor Buitenlandse Zaken. In oktober van ditzelfde jaar wordt in het oostelijke deel de [Duitse Democratische Republiek opgericht](#).

Economische wederopbouw

In september 1946 stelt de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Byrnes voor dat Duitsland zich na afloop van de bezetting de komende 25 jaar niet mag bewapenen en geen leger mag opbouwen. Een jaar later kondigt de opvolger van Byrnes, minister Marshall, zijn [European Recovery Program](#) aan: alle Europese landen, dus ook de Oost-Europese (inclusief de Sovjet-Unie zelf), kunnen een beroep doen op financiële steun. [President Truman](#) heeft dan al de naar hem genoemde [doctrine](#) geformuleerd: elk land dat zich bedreigd voelt in zijn veiligheid kan op steun van Amerika rekenen.

De Sovjet-Unie wijst de financiële steun van de hand en verbiedt de overige Oost-Europese landen de Marshallhulp te accepteren. Zo worden alleen West-Europese

landen en de [westelijke bezettingszones](#) van Duitsland bij het grootscheepse hulpprogramma betrokken. Naast de Marshallhulp stuurt de organisatie Cooperative for American Remittances to Europe (CARE) hulppakketten naar Duitsland.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/4069/na-de-tweede-wereldoorlog>